JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. **Zaturdag 30 Julij.** **N°. 60.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*

BATAVIA, *den 28sten Julij* 1853. (No. 2).

(Staatsblad No. 63.)

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

dat door het gouvernement aan particulieren verstrekte koelies en transportmiddelen, slechts mogen worden gebezigd voor de einden waartoe zij worden verstrekt, en dat zij in elk geval, voor den tijd welken zij verpligt worden op de plaats der verstrekking of waar hunne dienst verlangd word, te blijven, zullen worden betaald met het volle loon, onverschillig of van hen arbeid worde gevergd of niet;

zullende het echter vrijstaan, de koelies of de transportmiddelen terug te zenden, wanneer daarvan geen gebruik wordt gemaakt, tegen betaling van een door het plaatselijke bestuur vast te stellen geld voor den heen- en terugtogt.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De Eerste Adjunkt Sekretaris van het Gouvernement,
DE WAAL.

Benoemingen.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot 1 kommies bij den direkteur-generaal van financien, *J. L. A. Winter*, laatstelijk 2 kommies bij de algemeene rekenkamer, op wachtgeld.

Tot posthouder op de Batoe-Eilanden, onder de assistent-residentie Ayer-Bangies (Sumatras Westkust), *G. J. J. Denty*, thans met de waarneming van die betrekking belast.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SAMARANGSCHE SCHUTTERIJ.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, de kapitein *C. Khur*.

BEVORDERD:

Tot kapitein, de eerste luitenant, jhr. *P. van Druijvestein*.
Tot eerste luitenant, de tweede luitenant, *N. D. van Slijpe*.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de tweede luitenant der artillerie *W. E. Palm*.

Vendutien.

Op Maandag 1 Augustus, door *Vaupel en Co.*, voor het woonhuis van den weledelgestrengen heer mr. *D. G. Reitz*, op Rijswijk, van wagens, paarden, en deszelfs goed geconserveerden inboedel; alsmede eene Pianino van *Herce et Mainé*, te Parijs, voor dit klimaat vervaardigd.

Op Dingsdag 2 Augustus, voor het locaal *de Zon*, door *E. S. Kopte*, makelaar, van diverse meubelen, bendies, paarden, enz.; en tot sluiting van rekening, van eene partij vat- en kistwijn; benevens 20 kistjes roode en rijnwijn, en andere provisien en dranken.

En om 10 ure, de scheepsmederij met deszelfs inventaris, reeds vroeger geannonceerd.

Op Woensdag 3 Augustus, voor de officierswoning no. 111, in het kampement te Weltevreden, door *Munder*, wegens vertrek, van eenen wel geconserveerden inboedel, bendie, bendiepaarden, enz.

Op Donderdag 4 Augustus, voor het commissiehuis van *Munder*, bij de Sluisbrug, van wagens, bendies, paarden, diverse huismeubelen, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

En

Op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, van eene groote partij jattiebouten balken, van divers dimensien, duigen, chinesche doodkistplanken, enz.

Op Vrijdag 5 Augustus, in het locaal van het kollegie van boedelmeesteren, ten overstaan eener kommissie uit hetzelve, voor rekening van onderscheidene boedels, van meubilair, lijnwaden, enz.

En precies ten 11 ure, voor rekening van wijlen de arabische vrouw *Njonje Phatima*:

Een opstal van steen met pannen gedekt, staande op 'sgouvernements grond te Pakodjan:

Eene slavin, genaamd *Tandjong*, oud 63 jaren.

Voor rekening van den vermisten chinees *Tjiong Assie:*

Eene slavin genaamd	*Pandang*,	oud	38	jaren.
» » »	*Mawar*,	»	33	»
» » »	*Minerva*,	»	26	»
Een slaaf »	*Hansworst*	»	14	»

Op Zaturdag 6 Augustus, des morgens ten 10 uur, voor 's lands kleeding en provisie-pakhuizen, van 13,976½ amsterd. ponden java boonen, uit den oogt van 1851; 187 amsterd. ponden hollandsch gerookt spek, afkomstig per het schip *Van der Palm*, en eene partij defecte kooi- en baksgoederen.

Nagelaten Boedels.

De agenten der Samarangsche weeskamer te Djokjokarta roepen op, de debiteuren en krediteuren in den boedel van wijlen *Said Abdul Rachman bin Aloei bin Abdullah bin Achmad bin Koetbar Segaf* om binnen drie maanden betalingen of opgaven te doen.

BATAVIA.

De troepen bestemd naar Sambas, wier aanstaand vertrek naar Sambas wij in ons No. van laatstleden Woensdag mededeelden, zijn heden morgen ingescheept aan boord van Z. M. stoomschip *Merapi*, welke bodem op morgen den steven derwaarts zal wenden.

— Reeds twee postdagen zijn er verloopen en wij ontvingen geen *Oostpost*. (Wij bedoelen het Dagblad van dien naam te Soerabaya uitgegeven wordende). Wij hopen dat hem onder weg geen ongeluk is overkomen. Het is thans toch goede mousson !!

— Wij vernemen dat op Zondag den 7 Augustus des morgens ten 10 ure in het lokaal van het Bataviaasch Genootschap de eerste repetitie zal plaats hebben van het Oratorium *De Schepping* van *J. Haidn*, welk verheven muzijkstuk ter gelegenheid van de Bataviasche Tentoonstelling, door een groot aantal, zich, zoo als in ons Blad reeds is vermeld, daartoe vereenigd hebbende liefhebbers zal worden ten uitvoer gebragt.

— Men meldt van Buitenzorg:

Den 18den Julij jl., omstreeks des nachts ten twee ure, werd de op de Bazaar Tjibibong woonachtige chinees *Pangtok*, door zijnen bediende gewekt, die hem kwam meêdeelen, dat drie inlanders in zijne buffelkraal bezig waren, om de zich daarin bevindende buffels lostemaken en te vervoeren. Zich op dit gerucht buiten zijne woning begevende, werd hij door een der dienen zoodanig gewond, dat hij ter aarde viel. Bovendien werd hem zijn geweer, hetwelk hij juist wilde afschieten, uit de handen gerukt. Op het toesnellen van eenige bedienden van dien chinees, namen de boosdoeners de vlugt.

Pangtok onmiddelijk naar de infermerie overgebragt zijnde, is den 23sten dezer aan de gevolgen der vele hem toegebragte wonden, in 72 jarigen leeftijd overleden.

Twee der misdadigers zijn reeds in handen der policie gevallen.

NEDERLAND.

's Gravenhage 25 Mei. De tijd, de Noord-Brabander en de Nieuwe Noord-Brabander, bevatten het Mandement van *Mgr. Zwyzen*, benoemd Aartsbisschop van Utrecht, administrateur van het bisdom 's Hertogenbosch, waarin hij der geestelijkheid en den leken kennis geeft, dat hij die geestelijke waardigheid heeft aanvaard.

— Eenigen tijd geleden heeft de Keizer van Brazilie onzen Koning het groot kruis der orde van *Pedro I* aangeboden. De zaakgelastigde van dat rijk heeft thans de versierselen dier orde Z. M. ter hand gesteld.

— *'s Gravenhage* 3 Junij. Gedurende de maand Mei heeft het aantal reizigers langs den Hollandschen spoorweg 98 440 personen bedragen, totaal in de vijf maanden van dit jaar 336,866. De overvoer van reizigers en handelswaren had in die maand opgebragt *f* 104,395,02½, totaal in bedoelde vijf maanden *f* 386,748,19½.

— *'s Gravenhage* 4 Junij. Men verneemt dat de heer ***van Brederode***, geëmploijeerde bij den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam, het terrein te Deurne (Zuid-Brabant) heeft opgenomen voor de verlenging van den spoorweg van Breda, over Tilburg, 's Hertogenbosch en Helmond naar Venlo.

— Z. M. de Koning heeft tot President der eerste kamer van de Staten Generaal benoemd den heer Mr. *J. A. Philipsen*.

— Men verneemt uit goede bronnen, dat de Minister van de R. K. Eeredienst, in antwoord op de kennisgave van de oprigting der bisschoppelijke zetels en de benoeming der bisschoppen te kennen heeft gegeven, dat het Gouvernement dezelve voor notaficatie aannam, onder voorbehoud om later deswege de noodige beschikkingen te nemen.

— Ingevolge de maandelijksche opgave der Nederlandsche Bank waren er op 31 Mei *f* 79.224,975 aan bankbilletten in omloop.

— Bij besluit van 26 Mei heeft Z. M. de Koning, op deszelfs verzoek, aan den Staatsraad. *E. Canneman* een eervol ontslag verleend als Koninklijk Commissaris bij de Nederlandsche Handelmaatschappij en in zijne plaats benoemd, den Minister van Staat *J. J. Rochussen*, oud Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

ENGELAND.

Londen, 25 Mei. Men leest in de *Morning Herald*.

Het eskader van het kanaal, zamengesteld uit de *Prince-Regent* van 90 stukken, de vlag voerende van den schout bij nacht *Corry*, de *Amphion* van 34, de *Valarous* van 16, de *Leopard* van 12, de *Lightflyer* van 21, en de *Magacienne* van 16 stukken, zal morgen zee kiezen.

De *London* van 90, en de *Sans-Pareil*, een schroefstoomboot van 70 stukken, zullen zich te Spithead bij het eskader voegen. De schroefstoomboot *Hogue* van 60, die thans aan het kruisen is, moet zulks insgelijks. Men zegt dat dit eskader tot Gibralter gaan zal, indien ten minste de omstandigheden deszelfs tegenwoordigheid niet in het Oosten vergen. De *Vulter* van 8 stukken is gisteren naar Malta vertrokken.

— De *Morning Advertiser* berigt het volgende:

Eene jonge dame, te Sussex-Place-Old-Kentrow wonende, ondervond ten gevolge eener magnetische proef, een beklagenswaardig en buitengewoon ongeluk. Een gedeelte uitgemaakt hebbende van de ketting rondom eene tafel door oplegging der vingers, bespeurde zij, toen zij haar verliet, tot haar grooten schrik, dat hare vingers, in den handpalm gebogen, zoodanig werden te zamen getrokken, dat zij ze niet meer regt konde krijgen.

De geneesheeren hebben om het verscheuren van den handpalm voor te komen, bevolen hare vingertoppen met katoen te omwinden en zij is naar het hospitaal van Guys en St. Thomas gebragt, doch men kan haar niet genezen.

Genoemd dagblad staat voor de waarheid van dit feit in en maant het publiek aan, om, ten aanzien dier zoogenaamde onschuldige vermaken, niet te ligtzinnig te werk te gaan.

— *Southampton*, 30 Mei. Aan boord der op heden alhier van St. Thomas (West-Indie) aangekomen stoomboot *la Plata*, bevinden zich als passagiers de heer *Barkley*, gouverneur van Demarary, de bisschop van Guyana en de generaal *Arista*, oud president van Mexiko met zijn staf.

Nog immer heerscht de gele koorts te Jamaika en in de andere Engelsche bezittingen. Men hoopte echter dat zij spoedig zou ophouden.

— In den *Times* van 30 Mei leest men het volgende over de tegenwoordige verhouding tusschen ***Oostenrijk*** en ***Zwitserland***.

Het Oostenrijksche gouvernement heeft het oogenblik, door den staat der zaken in het Oosten evenmin ingelicht als afgeschrikt, gepast geoordeeld om door het terugroepen van zijnen gezant en de afbreking van alle diplomatieke onderhandeling met den Zwitserschen bond, het Europeesch imbroglio te vermeerderen. Zijne bu-

---

DE TIRAN VAN MINNIGISSENGEN. (*vervolg.*)

Daar er bijna nooit eenig nieuws in de stad was, was het dagblad van den Baron een soort van hofbulletin. Op zekeren dag verkondigde hij, dat Zijne Doorluchtige Hoogheid zeer welvarende was; dat er geene veranderingen gemaakt waren in den kring van de doorluchtige tafelgasten, en dat Z. D. H. doperwtjes at. Den volgenden dag kwam Heinrich's blad uit met de woorden: hoe lang zal een in slavernij zuchtend volk dulden dat de tirannen doperwtjes eten? In het volgende nommer van Rrobrecht's blad heette het, dat de voorkeur van Zijne Doorluchtige Hoogheid voor doperwtjes een bewijs was van zijne onveranderlijke begeerte om den landbouw te begunstigen. Heinrich antwoordde daarop in No. 3, dat het eene bittere bespotting van het volk was, hetwelk zulke dure weelde niet kon bekostigen.

Op zekeren avond wandelde de Vorst in de accacialaan; Albertina kwam (natuurlijk geheel bij toeval) langs dien weg; zij liet den Vorst de beide dagbladen zien. Hij lachtte om Heinrich's beschuldigingen en beval Rrobrecht om zijn orgaan te staken.

Onderwijl gingen Vorst Richard's zaken gedurig achteruit, tot dat hij eindelijk in kommervolle omstandigheden verkeerde. Hij had bijna geen gulden meer in zijn zak. Hij moest noodwendig afstand doen van de regering. Hij verzamelde zijn leger en sprak zijne dappere soldaten in de volgende bewoordingen toe:

— Mijne vrienden! Ik heb niet langer de middelen om u uwe soldij te betalen. Ik stel u in de gelegenheid om dienst te nemen bij een magtig vorst, die u naar Afrika zal leiden. Dan krijgt gij allen dubbele soldij."

De schikking werd aangenomen, en weldra trok de geheele armee (de muziekanten ook) met slaande trom en vliegende vaandels weg. Op hunnen weg naar Afrika hielden zij het eerst stil te Tweebruggen, een dorp, vermaard om zijne uitmuntende likeuren; gelijk Heinrich altijd in staat was te getuigen.

René van Anjou heeft gezegd dat een koning zonder muziek een gekroonde ezel is; na het vertrek zijner muziekanten was Richard de ongelukkigste aller potentaten. Albertina alleen troostte hem; maar kort daarna ging ook zij weg, vergezeld van eene dienstmeid, onder voorwendsel van eene oude tante te gaan bezoeken.

Het verlies van zijne pachthoeven, fortuin, leger, ja zelfs van zijne muziekanten hinderde den Vorst niet zoo als het vertrek van Albertina; en een paar dagen later gaf hij aan Rrobrecht een brief voor zijnen oom, vervat in deze woorden:

» Waarde Oom!

» Ik kan geen oogenblik langer begeeren Vorst te zijn. Wanneer gij dezen brief ontvangt, zal ik mijne bezittingen reeds verlaten hebben. Ik sta aan u al mijne regten af, en verlang van u alleen, als schadeloosstelling, een jaargeld van vijftien honderd gulden. Ik zal u later melden, waar gij mij dat geld zult moeten zeneen. Behoud Rrobrecht bij u; hij is een trouw en eerlijk dienaar.

» Ik omhels u hartelijk,

» Augustus-Richard-Frederik-Ernest-Alphonse-Hans-Albert."

Op den volgenden morgen, zoodra de rijzende zon met hare eerste rooskleurige stralen de mousselinen bedgordijnen van de vorstelijke slaapkamer bescheen — zijden gordijnen waren alleen in de troonzaal — sprong Zijne Doorluchtige Hoogheid van zijn bed, kleedde zich haastig aan en pakte in een klein valies zijne vier kostbaarste artikelen, te weten: een lederen beursje met dertig kroonen; een blaauw lint dat vroeger de tengere leest der schoone Albertina versierd had; Albertina's brieven, en zijne geliefkoosde fluit. Vervolgens ging hij naar beneden, bond zijn valies op zijn paard, steeg er ook op en nam afscheid van Minnigissenburg, om er nooit terug te keeren. Toen hij de grenzen der stad bereikt had, hield hij even stil en keek rond, en zijne oogen rustten op de accacia's, welke de woning

ren, Zwitserland en Piemont, wil hij den last zijner ongeschiktheid in het besturen van Lombardije doen dragen. De Zwitsers zijn te braaf en te moedig, dan dat die kleine diplomatieke verwikkelingen hen van hunne pligten zouden kunnen doen afwijken en waarlijk, in het geval, waarvan het hier sprake is, valt het moëijelijk bepaald te zeggen, wat Oostenrijk wel van hen vergt. Werkelijk hebben zij hunne verpligtingen als naburen naar den letter vervuld, zelfs eenigzins hunne gastvrije gewoonten opgegeven en een groot aantal der verdachte uitgewekenen naar de Vereenigde Staten gezonden,

Inderdaad bestaat er tusschen de beide Staten niets, dat de handelwijze van Oostenrijk kan billijken, veel minder de maatregelen, waarvan de verbreking der diplomatieke betrekkingen gewoonlijk de voorloopster is. De onzijdigheid van Zwitserland is niet alleen van belang voor de Kantons, maar ook in de schriftelijke overeenkomsten tusschen de mogendheden opzettelijk gewaarborgd. Ieder nadeel die onzijdigheid toegebragt, heeft altijd eene groote gevoeligheid in Frankrijk opgewekt. Oostenrijk is eene uitlegging zijner genomene maatregelen aan het overige van Europa verschuldigd, want, voor zoo ver wij er over oordeelen kunnen, heeft die staat een voorbeeld gesteld, dat droevige gevolgen voor zijne eigene belangen kan hebben. Wat zoude men niet gezegd hebben, indien de gouvernementen van revolutionnairen oorsprong, die toch zich minder bekommeren om de regten hunner naburen te eerbiedigen, een tal daden hadden verrigt gelijkstaande aan die, welke wij nu door de behoudende gouvernementen van Oostenrijk en Rusland zien bewerkstelligen?

Met verwondering heeft Europa het in beslag nemen in massa, zonder eenige wettelijke formaliteiten of dat men zelfs eens beproefd heeft die te regtvaardigen door den eigenaars dier in beslag genomene goederen iets ten laste te leggen, zien plaats hebben. Hetzelfde gouvernement volgt een stelsel van kwellingen tegen onschuldige reizigers, wier nationaliteit door Engelsche paspoorten is aangeduid en nu viert het zijne woede tegen een der kleinste vrije volken, die in Europa bestaan, den teugel door eene verbreking der diplomatieke betrekkingen. Het ware belang van Oostenrijk brengt mede, om met de Staten, tusschen zijne Italiaansche bezittingen en de Fransche grenzen gelegen, in goede gezindheid te leven. Zwitserland en Piemont zijn de wachters tegen den overtogt der Alpen en de natuurlijke slagboomen tegen een inval in Italie, en toch zoekt Oostenrijk hoogst onvoorzigtig met die beide Staten twist.

De Piemontesche gezant heeft Weenen verlaten en de hertog van Genua is de eerste prins van koninklijken bloede, die de Tuilerien bezoekt. Terzelfder tijd wordt de Oostenrijksche gezant uit Bern teruggeroepen. — In andere woorden: Oostenrijk schenkt een ontzaggelijken diplomatieken invloed aan Frankrijk op de beide Staten, wier medewerking het in het geval eener expeditie naar Italie behoeft. De misslagen van het kabinet van Weenen verschaffen *Lodewijk Napoleon* al hetgeen hij van den uitslag van eenen veldtogt zou kunnen hopen. Zwitserland en Piemont, vriendschappelijk behandeld, zouden het bolwerk van Lombardije hebben uitgemaakt, maar Oostenrijk heeft die Staten verbitterd en hunne gewigtige ligging op de kaart van Europa, bedreigt de veiligheid en rust zijner Lombardijsche bezittingen.

DUITSCHLAND.

Onlangs heeft een boer in Oost-Friesland in een stuk gronds, door hem voor eene geringe som gekocht, eene aarden pot gevonden, inhoudende eene menigte groote en kleine gouden muntspeciën, de eerste ter waarde van 4½ de tweede van 3 Pruissische daalders. Men schat het bedrag dier vondst op *f* 30000,—.

— Uit Frankfort schrijft men het volgende: 25 Mei: Men herinnert zich, dat in het begin dezer maand een kantoorjongen in het beursgebouw alhier werd vermoord en dat later op dien dag, een jong mensch, als verdacht wegens dien moord en die zich zelven om het leven wilde brengen, gevangen is genomen. Die persoon heeft werkelijk die misdaad bekend en ten gevolge zijner bekentenissen zijn er 24 anderen, die sedert het begin van dezen winter onze stad en hare omstreken onveilig maakten, in hechtenis genomen.

In de maand Februarij alleen hebben de leden dier bende uit de kas van de kooplieden, *gebroeders Schuster f* 20000,— ontvreemd, de echtelieden *Stoss* vermoord en hun vertrek geledigd, dat eene belangrijke hoeveelheid zilverwerk bevatte en den advocaat *Wetzel* om het leven gebragt, bij welken laatsten zij aan geld en effecten, aan minderjarigen toebehoorende en onder zijne bewaring, ter waarde van *f* 80000.— hebben gestolen.

— Men schrijft van Weenen aan de Keulsche Courant: De dreigende verwikkelingen in het Oosten verlammen de zaken en indien er een oorlog uitbreekt, zal men weldra eene menigte bankroeten zien plaats grijpen. De Grieksche handel, in wiens handen een groot aantal artikelen van in- en uitvoer berust, niet van de soliedste zijnde, kon zich wel eens die gelegenheid benuttigen om zich van lastige verpligtingen te ontslaan. Daarom wordt den Duitsche kooplieden, die veel met den Levant handelen, aangeraden om voorzigtig met hunne verzendingen te zijn en liever ze voor eenigen tijd te schorsen.

Bekend is het dat in den Levantschen handel een lang krediet wordt toegestaan, maar zoo als de zaken nu staan, kan het zeer wel mogelijk zijn, dat de Russen zich in den herfst voor de poorten van Konstantinopel bevinden. Uit dien hoofde verzenden de huizen van Triëst, die met den Levant handel drijven, niets meer dan tegen kontante betaling en even zoo naar Griekenland.

De heer *von Bruck* heeft eene moeijelijke zending. Alzoo men hier omtrent Rusland magtig koel wordt, valt het niet te betwijfelen, dat eene zoodanige verandering te St. Petersburg opgemerkt en beschouwd wordt als gebrek aan erkentelijkheid. Reeds sedert lang hebben wij het voorspeld, dat er een tijd zou komen, dat men berouw zou gevoelen de hulp van Rusland in Hongarije te hebben ingeroepen. Die tijd is gekomen, doch, indien het waar is, dat Oostenrijk zich bij een geheim traktaat in April 1849 verbonden heeft, om, in geval van oorlog tusschen Rusland en Turkije, onzijdig te blijven, zoo kan de laatste zich enkel om hulp tot Frankrijk en Engeland wenden.

ZWITSERLAND.

Het dagblad *Zwitserland* berigt, dat de Oostenrijksch-Zwitsersche kwestie eene ingewikkelde wending schijnt te krijgen, alzoo de graaf *de Gobineau*, de zaakgelastigde van den keizer der Franschen bij den Zwitserschen Bond, gedurende de afwezigheid van den heer *de Salignac Fenelon*, in een bijzonder gehoor, den president van dien raad verklaard heeft, dat Frankrijk de eischen door Oostenrijk tegen Zwitserland ingediend, ondersteunde.

Indien men andere inlichtingen van Bern 31 Mei verkregen, gelooven mag, zou de heer *de Gobineau* werkelijk met den heer *Næff*, president van den bondsraad, meer of minder in den geest der Oostenrijksche eischen gesproken hebben, doch zonder dat zijnerzijds deswege eenig geschrift ingediend of eene mondelinge kennisgave voor den bondsraad gedaan was. Er ligt nog een grooten afstand tusschen die wijze van opening eener zaak en het ondersteunen van dwangmiddelen, indien zulks eenmaal het geval moge worden.

In weerwil van den stap van den heer *de Gobineau* schijnt men te Bern overtuigd, dat het Fransche Gouvernement op de Oostenrijksch-Zwitsersche kwestie de woorden zal oppassen, die zij nog onlangs, met het oog op de Oostersche zaken, in den Moniteur heeft doen plaatsen, te weten; »het volkenregt beschouwt eene weigering op een verzoek tot het afstand doen van voordeelen, in vroegere overeenkomsten niet aangestipt, geenszins als een geval, dat aanleiding tot oorlog kan geven!" De bondsraad houdt niet minder staande, dat er geen onderscheid bestaat tusschen dat wat Rusland, in betrekking tot de Grieksche Kerk aan de Porte vraagt, en hetgeen Oostenrijk van Zwitserland betreffende de uitgewekenen vergt, namelijk, dat het zich door een traktaat tot iets zal verbinden, wat het immer eigenwillig tot dusverre gedaan heeft. De bondsraad is dan ook overtuigd, dat Frankrijk niet dat, wat het in Konstantinopel bestrijdt, in Zwitserland ondersteunt.

Ziedaar de indrukken te Bern; de vraag is nu enkel of zij, tegenover de opening door den Franschen zaakgelastigde aan den bondsraad gedaan, gegrond zijn.

FRANKRIJK.

De zittingen van den senaat zullen waarschijnlijk Dingsdag gesloten worden. Er is bij dit ligchaam een wetsontwerp ingediend op de regeling van het dragen van wapenen op Corsica.

Heden zijn tijdingen ontvangen van de expeditie tegen de Kabylen, die de *Moniteur Algérien* de expeditie van Babor noemt. Het officiële orgaan der kolonie maakt in zijn nommer van den 30 Mei de volgende dépêche dienaangaande bekend:

Men heeft per telegraaf vernomen, dat de divisie Bosquet, onder de bevelen van den gouverneur-generaal, den 21sten Mei met onstuimigheid de positie van Tizi-Sekka heeft ingenomen. De Kabylen, onthutst over de levendigheid des aanvals, hebben geen belangrijken wederstand kunnen bieden. Zij hebben dadelijk hunnen wensch te kennen gegeven, om te onderhandelen. De generaal *Mac-Mahon* was gecampeerd te Aïn-Tellout, waar hem de tijding der onderwerping medegedeeld werd.

Op den geheelen togt van Bougie naar Sétif, zag men de hoofden der inlandsche stammen en eene menigte Kabylen naar den generaal *Randon* komen.

Deze veldtogt zal waarschijnlijk niet anders zijn dan eene militaire promenade, want de Kabylen zullen eindelijk moede worden, een nutteloozen weêrstand te bieden; zoodat het thans eer onze taak moet zijn, door handelsbetrekkingen dit volk aan ons te verbinden, dan door roemrijke overwinningen, die alleen voor het oogenblik werken, tot onderwerping te brengen; want deze zouden niet beletten, dat de Kabylen in massa opstaan, even als alle Arabieren, zoodra wij op[...] de sterkste partij te zijn.

— Men beweert van verschillende zijden, dat [...]zerin zich weêr in gezegende omstandigheden be[...]

Parijs, 3 Junij. Men leest in het *Regt:*

Mejufvrouw *Eliza T.....* die ofschoon slec[...] jaren oud, aan het hoofd staat van een belang[...] linnennaaiwinkel, No. 110 der straat Saint-Anto[...] ontwaarde, toen zij gisteren zich naar haar wo[...]trek, op de derde verdieping van hetzelfde huis, [...] dat zij haar sleutel vergeten had. Zij ging de[...] weder af en was reeds op de helft gekomen, to[...] hoorde dat de deur van dat vertrek door iemand [...] sloten werd. Oogenblikkelijk klom zij weêr naar [...] en ontmoette digt bij die deur een net gekleed j[...]ling van ongeveer 25 jaren, dien zij dadelijk b[...] kraag van zijn paletot greep en, hem fiksch in de [...]ziende, op een strengen toon toeriep: »Keer m[...] »terug en open de deur met den valschen sl[...] »waarvan gij u bediend hebt."

Door zooveel stoutmoedigheid verstomd, volde[...] jongeling aan haar verlangen. »Wat hebt gij b[...] uitgevoerd, hernam zij, toen zij alleen waren, gi[...] mij bestolen? — Vergeef mij, ik bezweer het u,[...]woordde de boosdoener, zich voor haar op de k[...]werpende, ik zal u alles teruggeven. Ik ben t[...] begaan van dien diefstal door een der onweder[...]baarste hartstogten weggesleept. Ik bemin met [...] mijn hart een meisje, wier ouders mij hare hand [...]geren, omdat ik te arm ben en kan het denkbeel[...] verdragen, dat zij de vrouw van een ander worde[...] Ik heb daarom het rampzalig besluit genomen o[...] ongeoorloofde middelen mijne toevlugt te nemen [...] einde tot die welvaart te komen die mij ontbreek[...]

Terwijl hij op die wijze het hart van *Eliza T*[...] trachtte te vermurwen, nam zij hem naauwkeu[...] en werd de valsche sleutels en breekijzers gewaa[...] hij bij zich droeg en vergeefs zocht te verbergen.

»Gij liegt," zeide zij daarop; »gij zijt een die[...] beroep en verdient geen medelijden, ik zal u in [...] »tenis doen nemen."

Te gelijker tijd opende zij de deur, riep eene [...] vrouw, verzocht haar de wacht te halen en sloot[...] weder met den boosdoener op, die zij alle byoute[...] die hij haar ontvreemd had, deed terug geven, [...] over het gansche lijf betastende, zoodat hij niets [...]bergen kon. De dief was geheel zooals hij zel[...] den kommissaris van politie getuigde, overbluft. [...] dien hij eene persoon, zich zelve minder meester, [...] aangetroffen, zou haar misschien een rampzaligen [...] hebben toegebragt, maar die rustige bedaardheid [...] een op het oog zoo tenger en bedeesd meisje had [...] van zijn stuk gebragt en tot eene lijdelijke ge[...]zaamheid gedwongen. Hij liet zich dan ook do[...] sapeurs-pompiers der straat Culture-Sainte-Cathe[...] zonder tegenstand te bieden, wegvoeren en na[...] prefectuur overbrengen.

Die persoon, voorheen een slotenmaker en *D.*[...] genaamd, droeg 24 valsche sleutels bij zich. He[...] regtelijk onderzoek deed hem kennen als de [...] van een belangrijken diefstal, onlangs in een ho[...] winkel gepleegd. In zijne woonplaats, straat S[...] Sauveur, 39, werd eene groote hoeveelheid voo[...]pen van verschillenden aard, zoo als byouteriën, [...]verwerk, jagtwapenen, katoenen stoffen, kleeding[...]ken, enz. gevonden. Men had eene kar noodig o[...] die artikelen, die meer dan waarschijnlijk van ta[...] diefstallen, welke wel door het geregtelijk onder[...] nader bekend zullen worden, afkomstig zijn, ov[...]voeren.

SPANJE.

Men schrijft van Madrid dd. 28 Mei, dat de tij[...] omtrent de zwangerschap der Koningin *Isabelle II*, [...]lig waar is en hare verlossing tegen de maand De[...]ber te gemoet wordt gezien.

— De koninklijke staatsraad heeft de verwijzing [...] geschilspunten over de concessien van den noord[...] spoorweg tot de Cortes, goedgekeurd.

— Berigten uit die hoofdstad van dezelfde dagte[...]ning vermelden, dat de geruchten over eene min[...]eele krisis steeds voortduren. Men vermeent dat [...] tusschen de verschillende leden van het kabinet best[...] verschil van gevoelens zijn oorsprong vindt in de k[...]tie over de concessien van de spoorweglinie, die, [...] als wij hierboven berigtten, door den koninklijke st[...]raad naar de Cortes verwezen is; maar deze beslis[...] is niet met algemeene stemmen genomen. Van de[...] raadsheeren hebben 18 hunne stem voor die verzen[...] uitgebragt, een enkele echter, de heer *Saint And*[...] een gansch ander gevoelen. Het schijnt nu, dat ee[...] ministers zich met dat gevoelen van den heer *An*[...] vereenigen, bestaande in de volhouding der bewering, [...] aangezien de eerste afstand dier linie ten voordeele [...] Baskische provincien heeft plaats gehad, zulks als een [...]vernements gunst moet worden beschouwd, die niet [...] worden ingetrokken. De minister van financien [...]

---

van den kleermaker beschaduwden. Na een langen blik zuchtte hij en reed verder.

Zijn paard stapte goed aan; tegen den avond bereikte hij een huisje in het bosch, omringd door accacia's, en voorzien van een tuintje met allerlei mooije bloemen in vollen bloei. Hij dacht aan zijne eigene geraniums en wenschte dat hij die had kunnen meênemen. Hij trad het huisje binnen; eene oude dienstmaagd ontving hem zeer beleefd. Hij had nog niet lang bij het venster gezeten, of hij zag op het pad twee dames aankomen. De eene was reeds bejaard en van een zeer vriendelijk en innemend voorkomen; de andere was Albertina.

In weinige woorden maakte Richard de dames bekend met wat er gebeurd was. »Albertina," zeide hij vervolgens, »hoe zoet zou mij het leven zijn, als ik het hier bij u kon doorbrengen! Ik durf thans uwe hand niet vragen, nadat ik derzelver bezit niet gevraagd heb terwijl ik een vorst was. Ziehier thans mijn geheelen rijkdom! Ik heb dertig kroonen in mijn valies en mij is een jaargeld verzekerd van vijftien honderd gulden."

— Mijn Vorst," zeide de tante, »gij behoeft daarom niet te wanhopen. Albertina bemint u. Blijf hier. Zij zal mij iedere maand komen bezoeken; en wanneer ik verzekerd ben dat uw besluit om haar te huwen geen voorbijgaande luim is; wanneer ik overtuigd ben dat gij uw paleis en uwe magt niet betreurt, dan zal zich alles ten beste schikken."

Richard kon niet anders antwoorden, dan door de gerimpelde hand der goede oude dame te kussen.

Toen zij hem eene maand later de hand van Albertina aanbood, riep hij uit, terwijl hij die aan zijne lippen bragt: »Vaarwel, vaarwel, Hesse-Minnigissengen: vaarwel, droevig verleden! En toch gezegend zij het, als het de prijs voor de toekomst geweest is!"

De toekomst was enkel geluk voor hem en voor Albertina.

Als vergeten man en vrouw leefden zij voortaan een gedeelte van het jaar in dit huisje, en in het schoone jaargetijde deden zij reisjes door verschillende gedeelten van Europa.

—

Het einde der geschiedenis van de groote staatkundige beweging, die den val uitmaakte van den beminnelijken tiran van Hesse-Minnigissengen, is spoedig verteld: 's Middags te twaalf ure, van den dag waarop de prins gevlugt was, waren er acht vorsten van Hesse-Minnigissengen; des avonds waren er juist twee en dertig. Den volgenden morgen zond des prinsen oom — die het aanbod van zijnen neef vol vreugde had aangenomen — naar Minnigissenburg eene gewapende magt, bestaande uit een korporaal met tien man; die in korten tijd van twee uren werkelijk en voor altijd [...] wassende kiemen der groote omwenteling van Min[...]gissenburg versmoorden en uitroeiden.

(*Naar het Engelsch*).

De Vondeling.

I.

Drie Physionomien

Men was in het jaar 1830. Drie personen van zek[...] leeftijd, zaten aan eene wel voorziene tafel in eene [...] gemeubelde kamer uit te rusten, van eene wand[...] waartoe de lentezon hen had uitgelokt.

Het diné had plaats bij den heer Duval, boekver[...]per in het *quartier Latin*. Deze eerlijke hande[...] gaafd met een juist oordeel, had zijn vermo[...] middelmatig, langzamerhand zien vermeerde[...] 100 000 francs in minder dan 10 jaren gewon[...] tuigden van zijne werkzaamheid en [...].

niet in dat gevoelen en schaart zich aan de zijden der achttien raadsheeren. Van daar eene droevige verdeeldheid in het kabinet. Men zegt zelfs dat de heer *Bermudez de Castro*, in den op gisteren door de koningin voorgezeten kabinetsraad zijn ontslag heeft aangeboden. Hoezeer hieromtrent nog niets beslist is, kan het toch wel gebeuren, dat de minister van financien zich moet terugtrekken. Evenwel is dienaangaande nog niets officieel bekend.

— *Madrid*. 31 Mei. De *Gaceta* behelst een besluit, waarbij de Nederlandsche oorlogschepen in de Spaansche havens van de betaling der havengelden worden vrijgesteld.

— Hoewel de heer *Bermudez de Castro* vele moeijelijkheden in de verwezenlijking van zijne finantiele hervormings plannen ondervindt, vindt men echter lieden, die van oordeel zijn, dat hij eerst nog niet zal aftreden.

— Sedert eenige is de *Times* hier herhaaldelijk in beslag genomen; gisteren heeft het *Journal des Débats* hetzelfde lot getroffen.

— De Engelsche gezant alhier, heeft een verlof voor zes maanden gekregen en staat op het punt naar zijn vaderland te vertrekken.

ITALIE.

De officieele Courant van Venetie, de aankomst van twee Fransche stoombooten te Civita-Vecchia, waarop twee regementen van het Fransche garnizoen moeten worden ingescheept, om naar hun land terug te keeren, mededeelende, maakte de opmerking, dat deze verzwakking van het leger, dat Rome bezet, ofschoon dan ook slechts tijdelijk, alzoo die regementen vervangen zullen worden, niet zonder gevaar is. Die opmerking van het Italiaansche dagblad doet al zonderlinge gedachten over den tegenwoordigen geesttoestand in Italie opwellen.

— De tijdingen van Anzio, alwaar de Paus zich thans bevindt, zijn allergunstigst. De Heilige Vader geniet eene voortreffelijke gezondheid en brengt een groot gedeelte van den dag buiten zijn paleis door. Z. H. wandelt te voet door de omstreken en aan het strand. Zij heeft Nettuno, een aan de familie *Borghese* toebehoorend landgoed, bezocht. De kommandant van het ter beschikking van den Paus gestelde Fransche korvet, heeft de eer genoten tot den Heiligen Vader toegelaten en met verscheidene Romeinsche Prinsen, die gekomen waren om Z. H. te begroeten, aan de staatstafel verzocht te worden.

— De algemeene congrégatie der Jezuiten zal zich op 21 Junij, den feestdag van St. Louis van Gonzagne, vereenigen om tot de benoeming over te gaan van een generaal, in vervanging van den onlangs overledenen *E. P. Roothaan*. De generaal wordt voor zijn leven benoemd en de magt, hem door de instellingen der orde toegekend, is veel belangrijker dan die van andere geestelijke orden. In afwachting dier benoeming wordt zij door den *E. P. Pierling* assistent van Duitschland, bestuurd, die door den *E. P. Roothaan*, in de eerste dagen zijner ziekte, tot Vicaris Generaal was aangesteld.

— De Paus wordt den 25 Mei te Rome terug verwacht. In den morgen van den 23 is Z. H. met zijn hof bij stil weder aan boord van de Fransche korvet *Météore* ingescheept om een uitstapje naar het landgoed San-Sélice te doen, liggende op de helling van de Monte Circio. — Bij de ontscheping werd de Heilige Vader door bezendingen der bewoners van die plaats, van de stad Terra-cine en door eene, om zijnen zegen smekende, gemengde menigte ontvangen. Ten 5 ure verliet hij San-Sélice en is zonder eenig bijzonder voorval te Anzio terug gekomen, alwaar de paleizen der Prinsen *Borghese* en *Aldobrandini*, gelijk ook de meeste op de kaai uitkomende gebouwen, ter viering zijner gelukkige aankomst, schitterend verlicht waren.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan
de Redactie van den Java-Bode.

WelEdele Heeren!

Nog slechts weinige maanden deel ik in het voorregt een inwoner der residentie Buitenzorg te zijn. Met mijne echtgenoot, nicht en zoons ontwaar ik van tijd tot tijd verschijnselen, die ons vreemd, ja zelfs somtijds onverklaarbaar zijn. Bijna eene halve eeuw was ik met de mijn eersten, als geboren Nederlander, een bewoner van het noordelijk halfrond. Vreemd was het ons dus, dat eenige dagen na de herfst- dag- en nachtevening, de schaduw onzer woning zuidwaarts gezien werd, en de koningin des dags in het noorden hare loopbaan koos. Mijne nicht, die niet als vele andere menschen, » Gods water over Gods land laat loopen," maar als eene echte observatrice uit eigene oogen ziet, en menigmaal het woordje, *waarom* bezigt, had genoegzame geographische kennis verzameld, om ook dit voor ons vreemd verschijnsel optelossen; en, wanneer de zon in het Zénith staat, weet zij bepaald aan te wijzen, waar de schaduw der voorgalerij vallen moet. Nu gebeurt het dikwijls, dat, als de Buitenzorgsche klok hare twaalf slagen doet hooren, de zon te veel oost- of westwaarts is afgedwaald; van waar dit verschijnsel? — En, volgens onze berekening begint de dag in deze maand, eenige minuten na zessen en eindigt even zoo vele minuten vóór zes uren. En toch is het eene daadzaak, (ik gebruik dit woord, omdat het duidelijk is, hoewel het door de maatschappij van fraaije letteren is afgekeurd) dat op den 21sten dezer de zon 15 minuten *na* zes uren, en op den 22sten vijftien minuten *vóór* zessen is ondergegaan, zijnde in één etmaal een verschil van dertig minuten of eene halve ure. » Dat is onverklaarbaar, wonderbaar, zegt mijne nicht, het doet ons denken aan de tijden der patriarchen, enz. aan de dagen van Jozua, toen deze aanvoerder der kinderen Israëls uitriep: » zon! sta stil te Gibeon!" "

Thans zijn wij beter onderrigt en hebben vernomen, dat het schijnbaar vroeger of later ter kimme dalen van dit hemelligchaam afhankelijk is van den korporaal der hoofdwacht.

't Is algemeen bekend, dat er tien verwantschapte medeklinkers zijn, namelijk de *b* en *p*, *d* en *t*, enz. Nu zegt mijne nicht: » Gij *B.* moest verzoeken aan den heer *P.* of *D.* of *T.* of *S.* dat het Hun EdelGestr. moge behagen, hun gezag boven dat van genoemden korporaal te stellen, en hem te gelasten, dat voortaan de tijdsbepaling ter plaatse onzer inwoning naar den stand der zon worde geregeld."

'T welk doende, zullen zij wèldoen.

BUITENZORG.
23 *Julij* 1853. S.

Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie.

Buitengewone Algemeene Vergadering op Woensdag 3 Augustus 1853, des avonds ten *half acht ure precies*, in het lokaal van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

Punten van Behandeling.

1°. Behandeling der Wet.
2°. Benoeming van een Lid des Bestuurs,
3°, Benoeming van nieuwe Leden.
4°. Mededeelingen van verschillenden aard.

De Sekretaris,
J. MUNNICH.

Advertentiën.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *E. Krieger*, geliefde echtgenoote van
(564) Dr. A. L. GASTMANN.
HERWIJNEN, 23 *Julij* 1853.

De oudste der te Batavia woonachtige Arabieren. *Said Hassan bin Abdulla al Ydroes* overleed in deszelfs woning in de kampong Krokot op Dingsdag den 11 dag der maand Sjawal van het jaar 1269 M. J. (18 Julij 1853). Al diegenen die iets van zijnen boedel te vorderen hebben of daaraan verschuldigd zijn, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen binnen twee maanden aan

den Testementairen Executeur,
SECH OEMAR BIN AWAB BIN SAMLAN.
(586) Wonende mede in de Kampong Krokot.
BATAVIA, 30 *Julij* 1853.

Op de Vendutie van Dingsdag 2 Augustus bij den Makelaar *E. S. Voute* in het Lokaal **DE ZON** van de

SCHEEPSMEDERIJ,

zullen mede worden verkocht eene

ENGELSCHE DRAAIBANK,

compleet met toebehooren en drie

VUURHAARDEN,

behoorende bij den Inventaris.
Inzage van den Inventaris bij
(576) E. S. VOUTE.

Op de vendutie van Dingsdag 2 Augustus in het locaal **de ZON** zal mede door *E. S. Voute*. Makelaar, verkocht worden eenige Goudwerken, Diamanten en Brillanten. (568)

De vendutie te Meester-Cornelis, ten huize van den hoogedelgestrengen heer luitenant-kolonel *Le Bron de Vexela*, vermeld in de Javasche Courant no. 58 en 59, en in den Java-Bode no. 57 en 58, zal alsnu plaats hebben op Donderdag den 4den Augustus aanstaande, en gehouden worden door den ondergeteekende, die zich tevens met commissën belast. De goederen zijn Woensdag van 's morgens 8 tot 2 ure ter bezigtiging.
(585) F. VON ENDE.
MEESTER-CORNELIS 29 *Julij* 1853.

Op eenen nader te bepalen dag in den loop der volgende maand zal door *E. S. Voute*, Makelaar in het locaal **de ZON** worden verkocht een stuk Tuin- en Zaailand, gelegen aan de Oostzijde van het Molenvliet, gelegen in het Westerveld blok M. sub N°. 38, bij de verponding N°. 3937. (569)

Iemand biedt zich aan tot het les geven in het Handteekenen, in de Topographie, volgens het in Nederland aangenomen systema van den Generaal *van Gorkum*, en in het Daguerréotyperen, zoomede tot het Portretteren en Crayon, speciaal na daguerréotypes, enz.

Hierop reflecterenden, gelieven zich te adresseren
(579) WIEMANS, ten huize den Heer *Meyer*, Basaar Baroe.

De Ondergeteekende maakt alle soorten van Franjes, Knoopen, Cordellaires, Officiers Stormbanden, Koorden en Kwasten voor Canapé Kussens, Ambrassers enz. in 't Goud, Zilver, Zijde, Wol en Katoen in alle kleuren. Adres
(577) L. KUYK, *Basaar Baroe* te *Batavia*.

Palembangsche Rottingmatten

Verkrijgbaar bij
(587) A. VAN OMMEREN & Co.

Pas aangebragte Versche Roode Macassaarsche Vischjes, Macassaarsche Olie en Kayoe Poetie Olie, te verkrijgen bij den Scheepsleverancier te Batavia.
(583) J. F. TENTÉE.

CILLIAR, *Tailleur*,

A l'honneur de prévenir le Public qu'il ouvre son Magasin à la Ville le 5 Août 1853. (565)

COMMISSIEHUIS MEESTER CORNELIS.

Malang Cigaren. (567)

Bij BONNIOL, Mr. Kleedermaker te Batavia.

Rokken en Jassen van zwart laken 1 kwaliteit *f* 50,—
Militaire en Schuttersjassen van blaauw laken. » 50.—
Broeken van zwart satin de laine. 1 kwaliteit. » 25,—
Tricot-broeken (Boujean) zwart. . . . . » 25,—
Tricot-boeken (gekleurd) van . . . . *f* 18.— a » 22.—
Gekleurde zijden en zwart satijnen vesten *f* 10.— a » 15,—

Wanneer men zelf de stoffen verlangt te leveren, is de prijs van het maakloon voor rok of jas *f* 25,—
Van een broek. . . . . » 6,—
Van een Vest. . . . . » 6,—

Hij vervaardigt eene geheele kleeding binnen den tijd van 48 uren. (558)

WISSELS op Europa zijn verkrijgbaar bij de Ondergeteekenden, als volgt:
Op Nederland, 6 maanden na dato, à pari.
» Nancy, betaalbaar Londen, 2 maanden na zigt, à *f* 11.50 per 1 £stg.
» Londen direct, betaalbaar 6 maanden na dato, à *f* 11.50 per 1 £stg.
» Parijs, betaalbaar 6 maanden na dato, à *frs.* 210 per Recepis 100.
(574) B. SANIER, SUERMONDT & Co.

Er wordt te koop gevraagd een huis van *twaalf* tot *veertien duizend gulden*, in den omtrek van Weltevreden, Rijswijk of langs Molenvliet; adres letter P. franco bij *van Dorp*. (584)

TE KOOP

Echte Bencoolen Sigaren, te krijgen bij
(566) TAN KIM SOEY, *Basaar Pisang*.

TE KOOP

Een span zeer deugdzame Wagenpaarden, Koeningangers, te bevragen bij
(588) H. M. VAN DORP.

EEN HUIS TE KOOP.

Op den 1 Augustus e. k. zal te Buitenzorg publiek worden verkocht, het huis toebehoorende aan wijlen *H. J. Jonker*, staande en gelegen te Buitenzorg aan den Grooten weg naast het Residentie huis.

Nadere informatien te bekomen te Buitenzorg bij
(575) P. SCHREUDER.

Een zijner gasten was een rijke kapitalist. Sedert eenigen tijd aan het hoofd van een der journalen geplaatst, was de staatkunde zijne eenige zaak: men noemde hem de Baron de Fargueil. De andere gast doctor Raimbault, was de beste en vriendelijkste mensch; en als hij bij twee zieken te gelijk werd geroepen, de een rijk, de andere arm, gaf hij altijd aan den laatste de voorkeur, er nooit heen gaande zonder zijne beurs van geld of zijne zakken met suiker of fleschjes siroop te hebben voorzien.

Daarom achtte de heer Duval den doctor hoog, hem steeds met genoegen loftuitingen toebrengende, die deze immer aannam.

— Schoone verdienste die ik heb, waarlijk! — zeide doctor Raimbault; — men ziet wel dat gij niets van ons vak verstaat; zoude men lieden kunnen verlaten, die noch geld, noch vuur, noch geneesmiddelen, noch iets te eten hebben, wat het ook zij, zoodra hunne ziekte daaraan behoefte had? Men zoude inderdaad goede [illegible] doen! en ik wilde het u zien doen, gij die [illegible]!

— [illegible] moet de ondankbaarheid u minder verdriet [illegible] dan uwen collega's, hernam de heer de [illegible] want zij is de gewone belooning voor het [illegible] men doet.

— [illegible] gij dat het anders zij? — hernam de [illegible] gezondheid hersteld, keert de arme tot zijn werk terug; terwijl de ziekte waarvan men hem bevrijd heeft welligt de minste van zijne onheilen is geweest; hij vergeet ze tegelijk, met hem die hem heeft geholpen, onder den druk van eene meer kwellende kwaal waartegen hij onophoudelijk, dikwijls tot zijn laatste uur kampt, de armoede!

— Ik wenschte als gij te denken, — antwoordde de baron, maar ik kan van de menschen geene goede gedachten hebben, ik die dagelijks zoo vele schrijvers voor een weinig goud hunne overtuiging en hun geweten zie verkoopen.

— Maar zoo zij ze verkoopen, gij koopt ze, — hernam Duval.

— Zeer wel gezegd! — antwoordde de heer Fargueil, over het gezegde heenpratende, maar keeren wij tot ons punt terug; — ik houd vol dat de armoede goede gevoelens vernielt.

— De hemel beware mij, ooit iets dergelijks te denken! — riep de eerlijke doctor uit. — Zonder twijfel is er eene armoede die verlangt, en het is die van den mensch die hoegenaamd geene opvoeding heeft ontvangen, en zich aan eene of andere schandelijke ondeugd overgeeft om voor het oogenblik zijne ellende te vergeten.... Dat God dien moge vergeven!

— Maar wat gij alzoo de armoede noemt; denk ik, — viel de baron in, is het gemis van alle soorten van genot, de noodzakelijkheid om zonder ophouden te arbeiden om uit eene positie te geraken waar men zich boven verheven acht.

— Wel nu, die armoede, ziet gij, — hernam de doctor Raimbault, — is die welke groote mannen, uitstekende deugden vormt; het is eene worsteling die de kracht ontwikkelt, die de gaven vergroot en die ons doet zien wat wij gelden en wat wij kunnen.

— Des te beter voor diegenen die aldus gevormd zijn, — meesmuilde de heer de Fargueil, — maar kent gij er vele?

— Zeker, en bijvoorbeeld, kent gij Julien de Verteuil?

— Wie is dat? De schrijver van het verboden drama?

— Juist, weet gij wat hij gezegd heeft, toen na de tweede voorstelling zijn stuk van het répertoire werd geschrapt?

— Zeker, wat ze allen na een dergelijk geval zeggen....

— In het minst niet, hij was overtuigd dat zijn stuk welligt gevaarlijke gevoelens verkondigde, en dat het wijs was het te hebben verboden

— Uwen Julien is een phenix, — zeide de baron lagchend.

— Dat niet, maar een eerlijk mensch, — hernam Duval.

(*Wordt vervolgd.*)

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Julij ... 25	Nederlandsch	Sphynx	G. Wigman	Singapore	7 Julij	Launceston
» ....—	»	H. J. van Paals	A. Leiflang	Batavia		Rotterdam
» ....—	Engelsch	Don Ricardo	W. Kem	Whampoa	16 Junij	London
» 26	»	Benjamin Hesse	R, Hodgson	Shanghai	3 Mei	Melbourn
» ....—	Amerikaansch	Falbot	J. Goodshire	Canton	69 dagen	New-York
» 27	Engelsch	James Scott	J. H. Sutter	Liverpool	14 April	Shanghai
» 28	»	Mary Ann	R. Danson	London	26 Maart	Hongkong
» ....—	»	Land o' Cakes	D. Watson	»	5 Mei	»
» ....—	Zweedsch	Petrus	B. Ocson	Hartlepool		»
» ....—	Amerikaansch	Tartar	Goodwin	New-York	19 April	»
» ....—	»	Bay Stil	J. B. Simons	»	28 »	»
» ....—	»	Aagonazet	N. Hale	Boston	27 Junij	Canton
» ....—	Fransch	Gretry	Buisson	Bourbon	13 April	Batavia
» ....—	Nederlandsch	Capella	H. Wegman	Liverpool	23 Julij	Singapore
» 26	»	Jacatra	F. Buis Jz.	Batavia	1 Mei	Rotterdam
» ....—	Engelsch	Abergeldie	G. Booct	London		Hongkong

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Julij 26	Nederl. Indisch	Alnoer	Baharmoes	Samarang	23 Julij	
» ....—	» »	Hapheen	Naridien	»	20 »	John Pryce en co.
» 27	» »	Tadjool Moelook	Sech Bagraf	Rembang	22 »	
» ....—	Nederlandsch	Mappa		Pekalongan		Kreglinger. Dummler en co.
» ....—	Amerikaansch	Anna Kombell	Pike	San Francisco		Paine, Stricker en co.
» ... 28	Nederlandsch	Staatsraad Baud	de Jong	Banjermassing	20 Julij	B. Kopersmit en co.
» ....—	»	Claudius Civilis	Petersen	California	14 Mei	Haager, en Schuurman.
» ....—	Nederl. Indisch	Oedjoeng Pandang	Jong Kengiang	Palembang	12 Julij	
» 29	Bremer	Emigrant				Bahre, en Kinder
» ....—	Nederlandsch	Anna Paulowna				Haager en Schuurman

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Julij 27	Nederlandsch	Z. M. schoener brik Dolfijn	luit. t/z. 1 kl. de Gecp	Nederland
» ...28	Nederl. Indisch	Fiedha Rachman	Sech Belfagie	Indramayoe
» ....—	» »	Nagalaut	Winter	Samarang
» ....—	Engelsch	Palestine	Grag	Hamburg
» 29	Nederl. Indisch	stooms. Langan Lamongan	Pa Sariman	Soerabaya
» ....—	Amerikaansch	Anna Kimbell	Pike	Calcutta
» ...30	Nederlandsch	Mappa		Nederland
» ....—	»	Staatsraad Baud	de Jong	»
» ....—	Engelsch	Jane	Henderson	Melbourn
» ....—	»	Nemesis	Hamilton	Singapore

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Jan van Hoorn	Bouten		B. Kopersmit en co.
»	Nehelennia	Staal	Soerabaya	»
»	Herman de Ruyter	Feynt		W. Anderson, Tolson en co.
»	Anna	Kleynenberg	Samarang	B. Sanier, Suermondt en co.
»	Claudius Civilis	Petersen		Haager en Schuurman
»	Anna Paulowna			»
Nederl. Indisch	Fathool Moebarak	Kasjan		
» »	Ardjoeno	Tjioe Ho		
» »	Fathoor Rachman	Said Asegaf	Soerabaya	Coulster
» »	stooms. Ambon	Hugenholtz	Samar. Soerab. en Molukk.	B. Kopersmit en co.
» »	stooms. Padang	Persille		»
» »	Benkoelen	Ardasier	Benkoelen	Hunter, Houghton & Co.
» »	Alnoer	Baharmoes		
» »	Hap Heen	Naridien	Samarang	John Pryce en co.
» »	Tadjil Moelock	Sech Bagraf		
» »	Oedjong Pandang	Jong Kingian		
» »	Tartar	Sim Pie	Pekalongan	
» »	Almas	Lim Anijan		
Engelsch	Isle of Skye	Cowes	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	Glendaragh	And. White	Samarang	»
»	Derwent	Sardine	Port-Philip	Hunter, Houghton en co.
»	Champion	Welig	Australie	»
»	Fanny Fisher	Hanold	Samarang	»
»	Martin Luther	Ross		»
»	Leander	Johnston	Swan-rivier	W. Anderson, Tolson en Co.
»	Caldee	Chambers	Singapore	Martin. Dyce en co.
Amerikaansch	Lady Arabella	Grant	Hamburg	Metzendorf, Wilmans en co.
»	Minstrel	Potter	Singapore	Paine, Stricker en co.
Russisch	Triton	Nyland	Padang	Bahre en Kinder
Bremer	Emigrant			»
Belgisch	Atalante	Veuts	Antwerpen	Busing, Schroder en co.
Fransch	Jules Cezar	Gachet		»
Hamburgsch	Maria Christina	Vos		E. Moormann en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Tjadjil Moelook:* de heer Jhr. Mr. *van B... teyn.* — Mejufvr. *Wedekind.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Samarang per ned ind. bark. *Alnoer* kapt. Sech sahat Bahar...

$121^{80}/_{100}$ pic. gambier. *Oeij Tiangdjoen.*
$252^{33}/_{100}$ do. suiker. 2 kn. jav. sigaren. *MacLaine Watson en ...*
16 kn. rijnwijn. *v. Ommeren Rueb en co.*
1 baal kurken. *Ducommun.*
1 kt. huiden. *Metzendorff Wilmans en co.*
16 keld. lijn-olie. 10 kn. bladkoper. 1 kt. kop. spijkers. *H. Pl...*
200 st. kochuiden. 2 kn. java sigaren. *Order.*
8 kn. kat. goederen. 10 do. chin. misoa. 3 pak gelooidleder. ... *Motjoen.*
7 pak gelooidleder. 3 kn. lijn. 1 zak inl medicijn. 2 roll. chin. ...
5 ps. schrijf kistj. 1 orgel. 1 kt. bat. sarongs. 1 pr. koper kw... doors. 1 do. do. kandelaar. *Gan Jongtie.*
2 kn. bat. sarongs. 5 corg. do. kleedj. 6 do. do. slendangs. 16 ... do. doeken. $3^1/_2$ pic. koperwerk. 4 kt. java sigaren. 3 ps. ... *Tan Tjongwaij.*
30 pic. koffij. *Pitcairn Syme en co.*
200 zakk. tarwe. J. *Arathoon.*
4 vn. inl. indigo. *v. Leeuwen,*
1 pak bloedkoralen. *Platon.*
$2/_{40}$ cod. java tabak. *Said Abdul Rachman.*
1 kt. java sierie bakj. 3 pr, inl muilen. 3 kn. java sigaren. ... *Aloewie Satrie.*
5 krandj. eur. borden. 890 pak aardewerk. 1 rol eur. touw. ... *lad. v. Batavia.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Oedjoenq Pandan* gez. Jo... Riegian.

321 pic. ong. katoen. $172^4/_{100}$ do. damm. $43^2/_{10}$ do. gedr. vis... do. do. garnalen. 15 do. inl medicijn. 6 pic. gom elastiek. ... do. tabak. 4 do. draken bloed. 13 do. benzoin. 993 str. zeil...
103000 st. kroepoek. 1600 stroo zakk. 64 pic. gambier. *Lim ... hin.*
54 pic. witt. damm. $7^2/_{10}$ gedr. visch. *Lim Boekiat*

Van Rotterdam per ned. schip *Anna* kapt. Kleijnenberg ag... B. Sanier Suermont en co.

60 oxh. wijn. *de Agenten.*
13 vn. bier. 6 kn. do. 9 do. porcelein. *Order.*
3 kn. divers. goederen. *Pruis v. d. Hoeven.*
1 kt. 1 piano. *Verspeijk.*
6 vn. porcelein. *E. M. Gumprich.*
5 kn. papier. 300 do. vensterglas. *Metzendorff Wilmans en co.*
20 kn. koek. *Order.*
16 kn. manufact. *v. Ommeren Rueb en co.*
32 vn. azijn. van Kleef.
51 ton, koolteer. 46 coll. manufact. 1 kistj. zilverwerk. 10 k... roodewijn. 1 pendule. 10 vatj. meel. 1 kistj. goudgalon. 1 d... verwerk. 100 aukers azijn. 4 kisten glaswerk. 20 do. manuf... do. tabak. 12 do. papier. 90 do. wijn. 1 doos. juweelen. 1 r... 1 kt. wielen. 1 slijpsteen. 200 vn. boter. 70 kn. wijn. 2 do. ... gels. 4 do, lampen. garmtuur. 1 kt. lepels. en vork. 9 kn. ... manschapp. 13 bakken. 9 kisten. 27 loss. stukk. 1 suiker ... kn. landbouw werktuigen. 181 kisten bier. 6 do. papier. ... boeken. 5 do. droogerijen. 100 ks. kaas. 14 kn. papier. 25 ... genever. 1 kt. pijpen. 1 geemb. kistj. 1 do. doosj. 1 kt. m... flesch. 1 do. drogerijen. 22 do. manufact. *f* 2240 zilv. specie... divers. 50 coll. provisien. 20 vatj. rolpens. 1 piano. 5 kn. ... kaarten. 250 vs. boter. 200 keld. genever. 50 do. lijn-olie. ... loodwit. 6 kn. provis. 3 do. roskammen. 39 do. glaswerk. 3... aardewerk. 200 ks. kaas. 200 hamm. 55 vs. geslacht, 1 pak... dewerk. 200 kazen. 12 vaten porcelein. 60 ton koolteer. 6... zweed do. 1 kt. hemden. 10 vs. knikkers. 3 kn. aardepijp... do. schoenmakerswerk. 1 do. koek. 100 vs. haring. 10. kn. ... 4 do. banket. 2 do. likeur. 4 do. zeep. 6 coll. steengoed. ... stokvisch 20 do. elixer. 6 coll. steengoed. 1 kt. monsters p... do. koffij. molens. 8 do. porcelein. 12 vat aardewerk. 60 m... serwater. 1 doos juweelen. 2 pak kleederen. 2 kn. vruchte... do. glas. 1 do, modellen. 2 do. glaswerk. 1 partij gist. 6 kn... visien. *Lading bestemd voor Samarang*

Van Pecalongan per ned. ind. brik *Tartar* gez. Sim Pie.

$202^{20}/_{100}$ pic. jav. tabak. *Sim Tiamtjoan.*
$2267^{87}/_{100}$ do. suiker. *Haager en Schuurman.*
20 pakj. chitsen. 1 do. jav. kleedj. *de Gezagvoeder.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Hapheen* gez. Naridien.

150 st. kleine balken. 410 do. balken. 42 do. led. kisten. 4... chin, doodkist. planken. *John Pryce en co.*

Van Rembang per ned. bark *Tadjil Moelook* gez. Sech acht. Bagraf.

1 paard. 1 bendie 1 ijzer bed. 2 koffer boeken. en kleinigh... kn. kleederen. en tuigen. *van Bernsteeijn.*
en Gouvernements zout.

Uitvoer.

Naar Indramayoe per ned. ind. brik *Fidha Rachman* gez. S... adul Rachman Bilfagie.

2 cod. java bat. hoofddoeken. *aan boord geb. lad. v. Samarang*

Naar Melbourn per eng. schip *Jane* kapt, Henderson.

1894 pic. suiker, 2060 st. sing. planken. 298 pic. zwt. peper. ... do. koffij. 21 kn. arowroot. 3 ks. thee. $7^1/_2$ pic. foelie. 1... notenmuscaat. 2 do. kruid nagelen. 3 kd. java sigaren. 40... witte peper. 400 do. koffij. *MacLaine Watson en co.*
$10/_2$ oxh. brandewijn. *Hunter Houghton en co.*
120 kn. wijn, *Martin Dyce en co.*
1 wagen. *Morgan Melbourn en co.*

Naar Singapore per eng. schip *Nemesis.* kapt. Hamilton.

108 kn. 259 kn. manufact. 80 ton steenkolen. *aan geb. lad.*
4 kn. kat. manufact. 100 pic. jap. koper. *Metzendorff, Wilmans ...*
$18/_2$ legg. arak. 40 kistj. punch. 10 vatj. do. *Goring.*
5738 pic. zwd. ijzer. *H. Plump.*
100 do. eng. ijzer. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. zagen. *de Weerdt Ruyl en co.*
569 pic. koffij. 2957 do. suiker, *MacLaine Watson en co.*
1 kt. jap. kabaijen. 1 do. provis. *Burth Mijrtle en co.*
1 pic. bladkoper. 400 keld. genever. 1 vat pistolen. kruidh... borstelwerk. *Tiedeman en v. d. Burg.*

Naar Nederland. via Soerab. per ned. schip *Nehelennia* kapt...

600 pic. tin. N. H. M.

Naar Amsterdam per ned. schip *Staatsraad Baud* kapt. de ...

2 kn. manufact. 3 ks. anchovsch. 25 hamm. *aan boord geb... Nederland.*
400 pic. tin. N. H. M.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. ...